

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ZÁŘÍ 2025

PLANETY

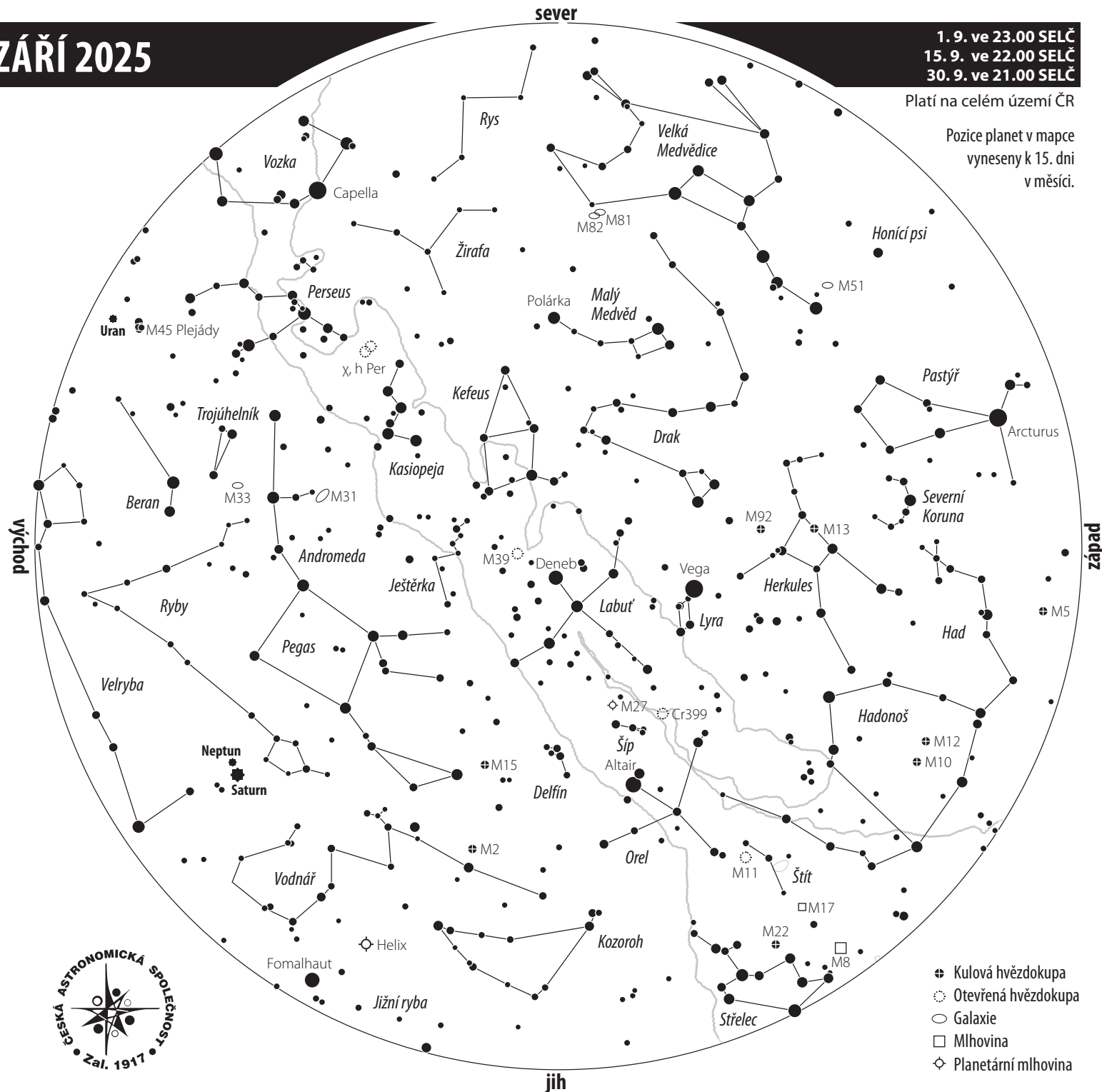
Merkur – nepozorovatelný
Venuše – ráno nad východním obzorem
Mars – nepozorovatelný
Jupiter – ve druhé polovině noci
Saturn – po celou noc
Uran – po většinu noci kromě večera
Neptun – po celou noc

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

7. Měsíc v úplňku (18.09 UT), úplné zatmění Měsíce
8. Měsíc v konjunkci se Saturnem (2,5°) a Neptunem (1,6°)
10. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 364 756 km)
12. Měsíc v konjunkci s Uranem (4,6°)
12. Zákryt Plejád Měsícem (20.07–22.06 UT)
13. Simultánní přechod na Jupiteru (2 měsíce, 1 stín)
13. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
14. Měsíc v poslední čtvrti (10.32 UT)
16. Měsíc v konjunkci s Jupiterem (3,7°)
19. Zákryt Venuše Měsícem na denní obloze (12.12–13.25 UT)
20. Simultánní přechod na Jupiteru (1 měsíc, 2 stíny)
21. Saturn v opozici se Sluncem
21. Měsíc v novu (19.54 UT)
22. Podzimní rovnodennost (18.19 UT)
23. Neptun v opozici se Sluncem
26. Měsíc v apogeiu (nejdále Zemi – 405 578 km)
29. Simultánní přechod na Jupiteru (2 měsíce, 1 stín)
29. Měsíc v první čtvrti (23.54 UT)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.udalosti.astro.cz

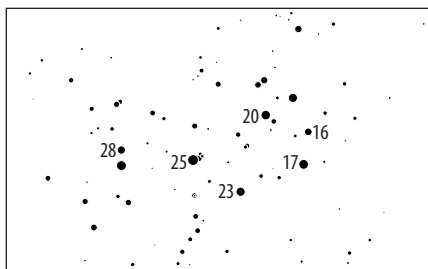
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ZÁŘÍ 2025

Září je poměrně nabitě zajímavými astronomickými úkazy. Nastávají nejlepší podmínky viditelnosti planety **Saturn**, neboť se 21. 9. dostává do opozice se Sluncem. Svítí tak na obloze celou noc a my můžeme sledovat úzký prstenec, který v malých dalekohledech vypadá, jako tenká linka, kterou je kotočuč planety “přeškrtnut”. V úterý 12. 9. ráno od cca 5.35 SELČ můžeme sledovat postupné **zatmění jeho největšího měsíce Titanu** vstupujícího do stínu planety a 20. 9. dojde dokonce k simultánnímu přechodu Titanu a jeho stínu přes kotouč planety – bohužel tento úkaz zůstane evropským pozorovatelům skryt pod obzorem, můžeme pouze sledovat přibližování Titanu k Saturnu na ranní obloze před jeho západem... Trochu vynahradit se nám to pokusí úkazy na **Jupiteru**, který je pozorovatelný ve druhé polovině noci, více viz tabulka dole. Nedaleko Saturnu se stále promítá **Neptun** a obě planety se pohodlně vejdou do jednoho zorného pole standardního triedru s FOV 5° nebo malého dalekohledu. **Uran** se nachází v Býku přibližně mezi Plejádami a Hyádami. **Venuše** zůstává na obloze ranní a 19. září odpoledne budeme moci dalekohledem (stačí i triedr) sledovat na denní obloze její **zákryt Měsícem**. Ten bude ve fázi tenkého srpku před novem a za osvětlenou část se Venuše skryje kolem 14.12 SELČ, aby se kolem 15.25 SELČ opět vynořila za neosvětlenou částí. Dalekohledem s větším zvětšením lze pozorovat detailně vstup i výstup disku planety – přestože je Venuše již poměrně malá (její úhlový průměr činí necelých 12”), bude její vstup a výstup trvat skoro půl minuty. Další zajímavou podívanou nám připraví také Měsíc, a to 12. září, kdy nedlouho po svém východu až do půlnoci začne postupně **zakrývat většinu nejjasnějších hvězd hvězdokupy Plejády**. Orientační časy jsou rovněž v tabulce níže.

Snad také pomalu končí půlroční půst z absence jasných komet. Na ranní obloze nám slibně zjasňuje **kometu C/2025 A6 (Lemmon)**, která právě prolamuje hranici 10^m a dostává se tak do dosahu větších binokulárů. Pokud vše půjde podle scénáře, mohla by v říjnu být viditelná i pouhým okem (mapka viz CzSKY.cz).

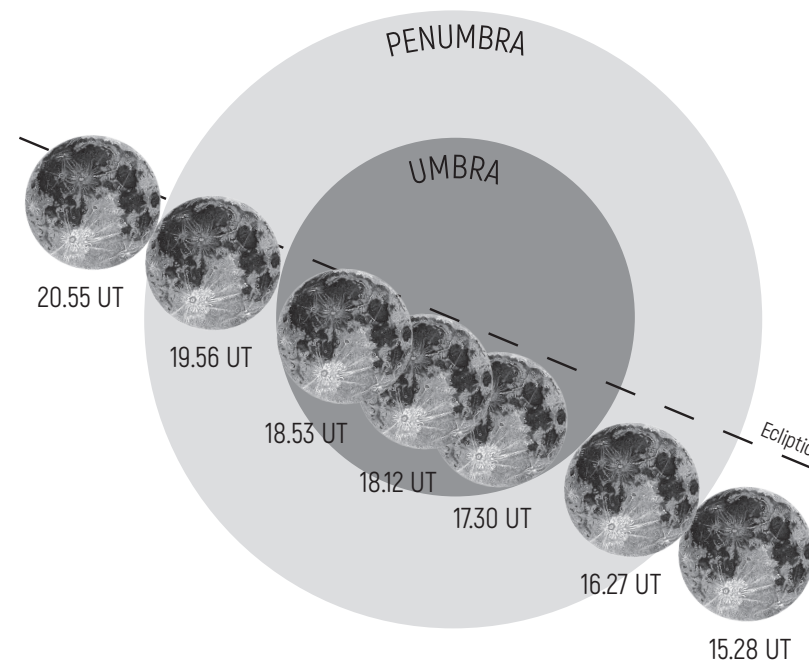
Hvězdy Plejád	Orientační čas vstup	Orientační čas výstup
Electra (17 tau)	22.07 SELČ	22.56 SELČ
Celeano (16 Tau)	22.22 SELČ	22.49 SELČ
Merope (23 Tau)	22.39 SELČ	23.11 SELČ
Maia (20 Tau)	22.44 SELČ	23.14 SELČ
Alcyone (25 tau)	23.02 SELČ	23.46 SELČ
Pleione (28 Tau)	23.53 SELČ	00.06 SELČ

Přehledová mapka Plejád s hvězdami do 10^m k zákrytu Měsícem 12. září 2025.

Simultánní přechody měsíců a jejich stínů na Jupiteru (orientační časy v SELČ):

13. 9. 2025	04.17–04.47	Přechod měsíců Evropy a lo + stínu lo
20. 9. 2025	05.03–05.04	Měsíc Evropa + stíny Evropy a lo u okrajů disku, pak jen Evropa a stín lo
20. 9. 2025	06.14–07.17	Měsíce Evropa a lo + stín lo
29. 9. 2025	02.39–03.39	Přechod měsíců Ganymeda a lo + stínu lo
29. 9. 2025	03.39–04.41	Přechod měsíců Ganymeda a lo

Úplné zatmění Měsíce, které nastává 7. 9. je z ČR pozorovatelné ve druhé polovině svého průběhu večer nad jihovýchodním obzorem. Měsíc vychází v 19.28 SELČ a tou dobou zapadá i Slunce. Časové údaje o průběhu zatmění v aktuálně platném SELČ uvádí tabulka.

vstup Měsíce do polostínu	17 h 28,4 min
začátek částečného zatmění	18 h 27,1 min
začátek úplného zatmění	19 h 30,7 min
střed zatmění	20 h 11,8 min
konec úplného zatmění	20 h 52,8 min
konec částečného zatmění	21 h 56,5 min
výstup Měsíce z polostínu	22 h 55,2 min

Celý průběh zatmění je možné pozorovat z většiny území Asie, nejvýchodnějších částí Afriky a západní poloviny Austrálie. Pozorovatelům v Evropě a Africe Měsíc v průběhu zatmění vychází, pozorovatelům v nejvýchodnějších částech Asie a Austrálie Měsíc naopak v průběhu úkazu zapadá. V Americe pozorovatelné není.